

Dosarul nr. 1a-1990/2022

Ialoveni)

Nr.1-19050062-02-1a-18102022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești (sediul

Judecător: Alexeev Viorica

D E C I Z I E

04 aprilie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul

Judecătorii:

Daguta

Grefier:

cu participarea:

Procurorului:

Avocatului:

Inculpatului (prin teleconferință)

Silvia Cecan

Dorin Dulghieru și Sergiu

Stanislav Sandu

Alexandru Casir

Nicolae Chilat

Nicolae Bezus

Judecând în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul inculpatului Nicolae Bezus declarat împotriva sentinței din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni), pe cauza penală de învinuire a lui:

BEZUS Nicolai Nicolai, născut la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, domiciliat satul***** r-nul***** supus militar, studii medii incomplete, căsătorit, la întreținere un copil minor, neangajat oficial în câmpul muncii, fără grad de invaliditate, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, limba de stat posedă, anterior judecat: - *sentința din 20.12.2019* a Judecătoriei Bălți în baza art. 190 alin.(2) CP la 2 ani închisoare, se află în stare de arest din 19.08.2021 executând pedeapsa cu închisoare,

de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal RM, și

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.03.2019 – 26.09.2022;

Instanța de apel: 18.10.2022 – 04.04.2023.

Procedura de citare legală a fost executată.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei penale, verificând probele din cauza penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

a c o n s t a t a t :

Soluția și argumentele instanței de fond.

Prin sentința din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni), pronunțată în cauza penală examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de

procedură penală, **Bezus Nicolai Nicolai** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) din Codul penal și prin aplicarea art. 364/1 alin. (8) din Codul de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei de către Bezus Nicolai Nicolai, s-a dispus a fi calculat din momentul intrării sentinței în vigoare.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Doloșcan Victor împotriva lui Bezus Nicolai privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 25000 lei.

S-a încasat de la Bezus Nicolai Nicolai în beneficiul lui Doloșcan Victor cu titlu de compensare a prejudiciului material cauzat prin infracțiune sumă de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Măsura preventivă aplicată lui Bezus Nicolai - obligarea de a nu părăsi localitatea, s-a dispus a fi menținută până la intrarea sentinței în vigoare.

Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Bezus Nicolai Nicolai la data de 03.04.2018, aflându-se la serviciu, fiind angajat în calitate de șofer în baza contractului nr. 12 din 01.09.2017, la S.R.L., „Aviflormix” cu sediul în s. Bardar, r. Ialoveni, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane în interes material, folosindu-se de credibilitatea administratorului Victor Doloșcan și la indicația ultimului s-a deplasat cu microbusul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î ***** din s.Bardar, la domiciliul Doloșcan Iulia, situat în mun. Chișinău, str.Teilor, 9/4, ap. 26, unde ultima urma să-i transmită suma de 25000 lei.

În așa mod, aproximativ la orele 11:00, Bezus Nicolai, ajungând la domiciliul Doloșcan Iulia, unde prin inducerea ultimei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a primit de la aceasta bani în numerar în bancnote a câte 50, 100 și 200 lei, în sumă de 25000 lei, care urmau a fi aduși la întreprindere, pe care administratorul Victor Doloșcan urma să-i introducă în afacere.

Ulterior, după primirea banilor, Bezus Nicolai s-a deplasat din mun. Chișinău cu microbusul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î *****, în sat. Bardar, r-nul. Ialoveni, unde după ce a ajuns nu a transmis banii administratorului Victor Doloșcan, însă nefiind văzut de nimeni a parcat microbusul pe teritoriul S.R.I. „Aviflormix”, iar cu banii primiți a dispărut într-o direcție necunoscută. Fiind contactat de administratorul Victor Doloșcan, Bezus Nicolai la telefon nu răspundea, eschivându-se cu banii însușiți într-o direcție necunoscută, în rezultatul căruia fapt ultimului i-a fost cauzate daune considerabile în sumă de 25000 lei.

Solicitățile apelantului.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, inculpatul Bezus Nicolai, a declarat apel prin care solicită, liberarea de pedeapsa cu aplicarea față de el a art. 2 din Legea nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Argumentele părților:

Inculpatul Bezus Nicolai, în ședința instanței de apel a susținut cerere de apel, a pledat pentru admiterea acestuia și aplicarea legii cu privire la amnistie.

Apărătorul inculpatului, **avocatul Nicolae Chilat**, acționând în interesele inculpatului, **în ședința instanței de apel** a susținut cele expuse în cererea înaintată de către inculpat și anume a solicitat liberarea ultimului de pedeapsa în baza art. 2 din Legea nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, infracțiunea comisă de inculpat, fiind săvârșită până la adoptarea acestei legi.

Procurorul Casir Alexandru, în **ședința instanței de apel** s-a expus pentru admiterea apelului inculpatului și liberarea acestuia de executarea pedepsei aplicate prin sentință, în baza art.2 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, având în vedere că inculpatul a depus cerere privind aplicarea legii cu privire la amnistie, pe care o consideră întemeiată și pasibilă a fi admisă, prin admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond și cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul menționat mai sus.

Partea vătămată Doloșcan Victor, fiind citat legal, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, din timp nu a comunicat motivele neprezenței, nu a solicitat amânarea ședinței de judecată, din care considerente, în temeiul prevederilor art. 412 alin.(4) Cod de procedură penală, Colegiul penal a dispus judecarea cauzei penale în ordine de apel în lipsa părții vătămate, citat legal.

Aprecierea instanței de apel.

Colegiul penal, audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale, a ajuns la concluzia de a admite apelul inculpatului, cu casarea parțială a sentinței din 26.09.2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, în partea pedepsei, și pronunțarea în această parte unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 400 alin.(1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 alin.(1) CPP, instanța de apel judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

În conformitate cu art.414 alin. (2) CPP, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În temeiul art.414 alin.(4) CPP, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. 107 alin.(1) și alin.(2) Cod penal al RM, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

Colegiul Penal reține că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale.

Colegiul penal atestă că, în ședința de judecată a instanței de fond inculpatul a declarat că îi sunt cunoscute probele administrate în cadrul urmăririi penale, recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii care îi este incriminată și nu dorește administrarea altor probe. În acest sens, în conformitate cu art. 364¹ alin. (1) Cod de Procedură Penală, inculpatul a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, fără cercetarea altor probe noi (f.d.163).

În acest sens, Colegiul Penal reține că, instanța de fond în mod justificat, prin încheiere protocolară a admis cererea inculpatului și a dispus judecarea cauzei penale în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedura penală, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, iar ulterior cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ CPP, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel î-și susține și preia circumstanțele de fapt a cauzei, astfel cum au fost formulate în actul de învinuire și cum sunt constatate de către instanța de fond.

Fața de lucrul judecat de către instanța de fond, Colegiul penal constată următoarele.

Inculpatul Bezus Nicolai, fiind audiat în ședința instanței de fond, potrivit regulilor de audiere a martorului, prin expunerea factologică, ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, a recunoscut integral vinovăția și a declarat că, la data de 03.04.2018 urma ca suma de 25000 lei preluată de la Doloșcan Iulia să o transmită lui Doloșcan Victor, însă nu a transmis-o, iar banii a cheltuit. La acea perioadă de timp a fost angajat în calitate de șofer-expeditor la firma care o conduce Doloșcan Victor. A activat la întreprinderea dată, aproximativ 6 luni. După ce se va

elibera din detenție, este de acord să restituie suma de bani. Regretă și se căiește sincer de cele comise.

Fiind audiat suplimentar în instanța de apel, inculpatul a declarat că, drepturile și obligațiile îi sunt cunoscute, cu sentința instanței de fond este de acord, invinuirea îi este clară, vina o recunoște. Solicită aplicarea în privința sa legii cu privire la amnistie.

Colegiul Penal reține că, cu toate că, inculpatul, a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod Penal, vinovăția acestuia se mai dovedește și prin probele administrate legal în cadrul urmăririi penale, acceptate de către inculpat fără a fi cercetate nemijlocit la judecarea cauzei penale în instanța de fond, în ordinea prevăzută de art.364¹ CPP, și care au fost verificate în cadrul ședința instanței de apel, și care sunt redată mai jos:

- procesul-verbal de audiere a părții vătămate Doloșcan Victor, care a comunicat că este administratorul S.R.L. „Aviflormix” cu sediul în s. Bardar, r. Ialoveni, unde are o crescătorie avicolă. Aproximativ în luna noiembrie 2017, l-a angajat oficial la serviciu în calitate de șofer pe Bezus Nicolai Nicolai, ***** care urma să transporte marfa cu microbusul în toată țara. În așa mod, la 03.04.2018 l-a trimis pe Bezus Nicolai acasă, la mama sa Doloșcan Iulia în mun. Chișinău, str.***** unde ultima i-a dat lui Bezus Nicolai suma de 25000 lei, bani care urma să-i aducă lui la serviciu în s. Bardar. Ulterior, a văzut pe masa din oficiu, cheile de la microbusul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î ***** cu care în acea zi circula Bezus Nicolai, care nu se afla pe teritoriul întreprinderii și nu l-a anunțat că a venit și a lăsat pe teritoriul întreprinderii microbusul, cum și nu a lăsat nimănui din oficiu careva sume bănești. Văzând aceasta l-a sunat pe Bezus Nicolai care i-a spus că se află în mun. Chișinău, iar suma de 25000 lei se află la dânsul și în curând v-a veni în s. Bardar pentru ai aduce banii. Însă la 03.04.2018, Bezus Nicolai nu a mai venit la întreprindere ca să-i aducă banii. A doua zi, la 04.04.2018, aproximativ la orele 10:00, s-a întâlnit cu Bezus Nicolai pe teritoriul întreprinderii, și care i-a răspuns că a cheltuit banii în sumă de 25000 lei primiți pentru transmiterea lui, după care a spus că a întors o datorie la un executor judecătoresc din r.***** iar timp de câteva zile î-i v-a restitui suma dată. La 05.04.2018, aproximativ la orele 15:00, Bezus Nicolai a lăsat microbusul la întreprindere, după care i-a spus că pleacă să-i aducă banii, însă nu i-a spus unde merge și când se va întoarce. Văzând că nu i-a adus banii, în jurul orei 22:00, l-a sunat la numărul de telefon***** pe Bezus Nicolai pe care l-a întrebat unde se află, la ce ultimul i-a spus că se află la apartamentul din regiunea Poșta Veche din mun. Chișinău, și i-a spus că va veni dimineața la 06.04.2018 la întreprindere ca să-i aducă banii. La 06.04.2018 Bezus Nicolai nu s-a prezentat la serviciu, din care motiv încerca să-l telefoneze, dar telefonul acestuia era deconectat, cum era deconectat și pe parcursul zilei, după care Bezus Nicolai i-a blocat numărul lui de telefon, deoarece când îl apela dădea în permanență că linia este ocupată. Prin acțiunile cet. Bezus

Nicolai i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în sumă de 25000 lei, pe care a solicitat a fi recuperat din contul lui Bezus Nicolai. (f.d. 24-25),

-procesul-verbal de audiere a martorului Doloșcan Iulia care, fiind audiată la etapa de urmărire penală, a comunicat că, de aproximativ 1 an de zile locuiește temporar cu chirie în apartamentul nr. 26 din mun. Chișinău, str. Teilor, 9/4. Pe cet. Bezus Nicolai îl cunoaște, deoarece acesta era angajat la S.R.L. „Aviflora-Mix” în calitate de șofer pe automobilul firmei de model „Mercedes-Sprinter” cu n/î *****. La 03.04.2018, de dimineață, fiul său Doloșcan Victor a telefonat-o și i-a spus să-i transmită suma de 25000 lei pentru necesitățile firmei, iar după bani va veni șoferul Bezus Nicolai căruia să-i transmită suma solicitată, bani pe care îi v-a aduce lui la firmă în s. Bardar. În așa mod, la 03.04.2018, aproximativ la orele 11:00, a venit șoferul Bezus Nicolai, căruia în apartament i-a dat suma de 25000 lei în bancnote de 200 lei, 100 lei și 50 lei, dar nu ține minte exact câte bancnote erau cu nominalul indicat, spunându-i lui Bezus Nicolai să-i transmită fiului său Doloșcan Victor, la ce Bezus Nicolai a luat banii și a plecat. Ulterior, la orele 14:00 a telefonat-o fiul său Victor, care a întrebat-o dacă i-a dat banii lui Bezus Nicolai, la ce i-a spus că Bezus Nicolai a fost la dânsa în jurul orelor 11:00 și căruia i-a dat cei 25000 lei, după care Bezus Nicolai a ieșit și a plecat. Tot atunci, fiul său Victor i-a spus că automobilul „Mercedes-Sprinter” cu n/î ***** se află parcat pe teritoriul fabricii, iar Bezus Nicolai plecase de pe teritoriul fabricii cu cei 25000 lei într-o direcție necunoscută. La fel, fiul său i-a spus că Nicolai nu a anunțat pe nimeni când a venit cu automobilul la fabrică și nici când a plecat de pe teritoriul fabricii. Tot din spusele fiului său Victor, a înțeles că la 03.04.2018, dînsul la sunat la telefon pe Bezus Nicolai, însă acesta nu-i răspundea. Tot din spusele fiului său Victor a înțeles că la 04.04.2018, dînsul s-a întâlnit la fabrică cu Bezus Nicolai care i-a spus că a cheltuit cei 25000 lei și pe care îi va întoarce în scurt timp. După care Bezus Nicolai a plecat de pe teritoriul fabricii într-o direcție necunoscută și nu s-a mai întors înapoi. Fiul său îl suna la telefon pe Bezus Nicolai la numărul de telefon*****, însă ultimul nu mai răspundea la telefon și nu a mai restituit banii. (f.d. 26),

- procesul-verbal de constatare a infracțiunii întocmit la 20.04.2018 de către OSS a IP Ialoveni, Igor Cazacu, pe faptul că la 03.04.2018, Doloșcan Iulia a transmis cet. Bezus Nicolai suma de 25000 lei pentru ca acesta să o transmită cet. Doloșcan Victor, care se afla în s. Bardar, r-nul Ialoveni, la ce Bezus Nicolai nu a transmis banii ultimului și sustrăgându-i, a dispărut cu aceștia într-o direcție necunoscută, prin ce i-a cauzat proprietarului o daună materială considerabilă, înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a Inspectoratului de poliție Ialoveni cu nr. 437. (f.d. 6),

- demersul Directorului S.R.L. „Aviflormix”, Victor Doloșcan, privind tragere la răspundere pe Bezus Nicolai pe faptul sustragerii mijloacelor bănești în sumă de 25000 lei (f.d.17),

- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.05.2018*, efectuat în sat.Bardar, r-nul Ialoveni, pe teritoriul S.R.L., „Aviflormix” cu fototabel a microbusului de model „Mercedes Sprinter” cu n/î *****. (f.d. 7-9).

Apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, Colegiul penal constată că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Bezus Nicolai încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin.(1) CP** conform semnelor constitutive ale infracțiunii: „*sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare*,,.

În temeiul celor relevate supra, Colegiul Penal conchide că, prima instanță la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, iar faptelor săvârșite de inculpat s-a dat o încadrare juridică corectă, în corespundere cu materialul probator administrat.

Colegiul Penal reține, că sentința din 26 septembrie 2022 privind condamnarea inculpatului Bezus Nicolai se contestă de către inculpat doar în partea executării pedepsei, iar prin apelul declarat, apelantul solicită aplicarea legii cu privire la amnistie.

Conform art.7 alin.(1) Codul penal, *la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală*.

Conform art. 61 alin.(1)-(2) Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate*.

Colegiul Penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Conform art.75 alin.(1)-(2) Codul penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în*

Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cit și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, instanța de apel consideră că prima instanța la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, în măsura deplină a ținut cont de prevederile art., art. 7, 61, 75, 364¹ alin. (8) Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de **persoana inculpatului**, de circumstanțele cauzei care atenuează și agravează răspunderea vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării **vinovatului**.

Colegiul Penal menționează că, *pedeapsa penală este echitabilă* atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal. *Individualizarea pedepsei* constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului

trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Colegiul penal a ajuns la concluzie că instanța de fond, la stabilirea pedepsei, corect a ținut cont că Bezus Nicolai, conform art. 16 Cod penal a comis infracțiunea care în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, face parte din categoria celor **mai puțin grave**, de persoana inculpatului care a recunoscut vinovăția, a manifestat căință sinceră, nu este angajat în câmpul muncii, are persoane la întreținere, cu antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante.

Deși prin sentința instanței de fond, dincolo de dubii rezonabile s-a constatat comiterea de către inculpat a faptei prejudiciabile imputate și prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, și i s-a aplicat pedeapsa penală, Colegiul penal ajunge la concluzie că, apelul urmează a fi admis, iar sentința instanței de fond urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi hotărâri privind liberarea inculpatului de la executarea pedepsei aplicate, din următoarele considerente.

Colegiul penal reține că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, a fost corect constatată de către prima instanță în urma cercetării judecătorești, și a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate atât de instanța de fond, cât și prin verificarea probelor în instanța de apel.

Cu toate acestea, Colegiul penal reține că inculpatul Bezus Nicolai a depus cerere de apel prin care solicită aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Subsecvent, vis-a-vis de cererea inculpatului privind aplicarea actului de amnistie, Colegiul penal reține, că argumentele invocate poartă un caracter fondat, din care motive instanța statuează de a aplica în privința inculpatului Bezus Nicolai, prevederile art. 2 alin.(1)-(3) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, din următoarele considerente.

Sub acest aspect, Colegiul Penal atestă că, la data de 24 decembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31 decembrie 2021, intrând în vigoare de la această dată.

În particular, potrivit art. 1 alin. (1) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova se indică că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune

sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, (1) procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. (2) Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. (3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Bezus Nicolai și-a manifestat acordul scris privind aplicarea în privința sa a actului amnistiei.

Verificând aplicabilitatea art.2 alin.(1)-(3) din Legea nr.243 din 24.12.2021, fața de inculpat, Colegiul penal reține că, urmează a fi precizat, dacă inculpatul nu face parte din categoriile persoanelor, pentru care prin art.6 din Legea menționată, au fost instituite restricții de aplicarea art.1-5 din această lege, și anume: dacă inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea cu intenție a infracțiunii grave, deosebit de grave sau excepțional de grave executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; dacă este inculpat pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni în locurile de detenție; dacă este inculpat pentru una din infracțiunile prevăzute de art.6 alin.(1) lit.d), f) din Legea nr.243 din 24.12.2021; dacă a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.6 alin.(1) lit.e) din Legea nr.243 din 24.12.2021; dacă inculpatul anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni; dacă în privința inculpatului a fost înlăturată anterior răspunderea penală de trei sau mai multe ori, în temeiul împăcării părților conform prevederilor art.109 CP (nr.985/2002).

În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, înainte de a aplica actul amnistiei față de inculpat, instanța urmează să determine, dacă aceasta anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere, în privința ei nu a fost încetat procesul penal, în legătură cu împăcarea părților, anterior nu a mai fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

Astfel, reieșind din textul legii precitat, se conchide că, pentru a avea circumstanțe care împiedică aplicării amnistiei față de persoana inculpatului, *este*

suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

Verificând materialele cauzei penale deduse judecării, Colegiul Penal constată că la caz, inculpatul Bezus Nicolai anterior a mai comis infracțiune și a fost condamnat prin *sentința din 20.12.2019* a Judecătorei Bălți în baza art. 190 alin.(2) CP, la 2 ani închisoare, infracțiune care anterior a făcut parte din infracțiuni grave, însă în temeiul prevederilor art. 10¹ alin.(1) Cod penal, urmarea faptului că sancțiunea art. 190 alin.(2) CP, în baza căreia a fost condamnat Bezus N. prin sentința precedentă, a fost modificată prin legea nr. 247 din 29.07.2022 (în vigoare 26.08.2022), maximul pedepsei cu închisoare fiind redus de la 6 la 5 ani, rezultă că prin efectul retroactiv a Legii penale, infracțiunea comisă de inculpat și pentru care anterior a fost condamnat prin *sentința din 20.12.2019* a Judecătorei Bălți în baza art. 190 alin.(2) CP, conform art. 16 CP, a trecut din categoria infracțiunilor grave, în categoria infracțiunilor mai puțin grave. Pe cale de consecință, inculpatul nu se mai consideră anterior condamnat pentru infracțiune gravă, și nu mai face parte din categoria persoanelor cărora sunt incidente restricțiile de aplicare a actului de amnistie prevăzute de art. 6 alin.(1) lit.a¹) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, inculpatului fiind aplicabile prevederile art. 2 alin.(1)-(3) din Legea privind amnistia în legătura că aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr. 243 din 24.12.2021).

În urma verificării materialelor cauzei penale, Colegiul penal reiterează că, inculpatul anterior nu a mai beneficiat de actul de amnistie sau grațiere, infracțiunea incriminată inculpatului a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care Legea penală prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, iar inculpatul a solicitat în scris eliberarea sa de la executarea pedepsei în legătură cu intervenirea actului de amnistie, și inculpatul nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021, care împiedică aplicarea față de inculpat a actului de amnistie.

Potrivit art. 107 alin.(1) și alin.(2) Cod penal al RM, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. *Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.*

Astfel, Colegiul penal menționează că, aplicarea inculpatului actului de amnistie, ce în esență are liberarea inculpatului de la executarea pedepsei penale aplicate, totuși amnistia nu are efecte asupra soluțiilor adoptate de către instanța de fond în latura civilă în prezenta cauza penală ce ține de obligația inculpatului de a repara părții vătămate prejudiciul cauzat prin infracțiune. Prin urmare, de obligația inculpatului rămâne repararea părții vătămate prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Conform art. 389 alin. (4), pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul

amnistiei conform art. 107 Cod penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2), lit. a), b), c), e), f) și g) Cod penal.

Pentru motivele expuse supra, deși vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (1), Cod penal, al RM, este adevărată, instanța de apel va dispune eliberarea inculpatului Bezus Nicolai de executarea pedepsei penale, or, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei, precum și altor consecințe ale condamnării.

Din acestea considerente, Colegiul Penal va admite apelul declarat de către inculpat, va casa sentința parțial în partea executării pedepsei, pronunțând în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. 1, 2 alin.(1)-(3) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, art.107 Cod penal, art. 415 alin.(1) pct.1) pct.c), art.415 alin.(1), pct. 2), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Apelul inculpatului Bezus Nicolai se admite.

Se casează parțial sentința din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) în privința lui BEZUS Nicolai, în partea executării pedepsei, și în această parte se pronunță a hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

În temeiul art.2 alin.(1)-(2) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (nr.243 din 24.12.2021), BEZUS Nicolai se liberează de executarea pedepsei aplicate prin sentința din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

În rest sentința se menține fără modificări.

Bezus Nicolai se eliberează din instituția penitenciară imediat, dacă nu se află sub arest în temeiul unei altei hotărâri judecătorești, decât sentința din 26 septembrie 2022 a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

Decizia este executorie din momentul pronunțării, și poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședința publică la 06.06.2023, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător

Silvia Cecan

Judecătorii

Dulghieru Dorin

Sergiu Daguța